

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

TIỀM NĂNG SẢN XUẤT, CUNG ỨNG CÁC SẢN PHẨM
ĐẶC TRƯNG CỦA TỈNH CAO BẰNG

Năm 2023

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	3
I. GIỚI THIỆU TỔNG QUAN VỀ TỈNH CAO BẰNG.....	7
1. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ.....	7
2. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN.....	7
2.1 Địa hình.....	7
2.2 Thủy văn	8
2.3 Khí hậu.....	9
2.5 Tài nguyên thiên nhiên.....	10
2.5.1 Tài nguyên đất.....	10
2.5.2 Tài nguyên rừng.....	10
2.5.3 Tài nguyên khoáng sản	10
3. ĐIỀU KIỆN KINH TẾ.....	11
II. CÁC SẢN PHẨM ĐẶC TRƯNG CỦA TỈNH	12
2.1 Tình hình phát triển các sản phẩm đặc trưng, OCOP tại Cao Bằng	12
2.2 Một số sản phẩm đặc trưng, sản phẩm OCOP tiêu biểu của tỉnh Cao Bằng	15
2.2.1 Mật ong Đoàn Linh.....	15
2.2.3 Thạch đen Cao Bằng.....	19
2.2.4 Trúc sào Cao Bằng.....	22
2.2.5 Nho hạ đen Cao Bằng	23
III. MỘT SỐ ĐỊA CHỈ HỮU ÍCH	33

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1: DANH SÁCH CÁC SẢN PHẨM OCOP TỈNH CAO BẰNG.....	27
--	----

LỜI NÓI ĐẦU

Cao Bằng là một tỉnh miền núi biên giới, nằm ở phía Đông Bắc Việt Nam, Về việc thực hiện Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) giai đoạn 2021-2025 trên địa bàn tỉnh Cao Bằng đã có thành công bước đầu, dần tạo sức lan tỏa rộng rãi.

Với nhiều tiềm năng trên các lĩnh vực, đặc biệt tập trung khai thác tiềm năng từ các sản phẩm đặc trưng, sản phẩm OCOP đã đưa Cao Bằng ngày càng phát triển. Triển khai hiệu quả việc thực hiện chương trình OCOP đã khơi dậy làn gió mới từ phát triển sản phẩm OCOP vùng miền núi.

Tỉnh Cao Bằng từng bước nâng cao chất lượng, phát triển sản phẩm OCOP dựa trên thế mạnh, với kế hoạch nhằm phát triển sản phẩm OCOP có thương hiệu theo chuỗi giá trị dựa trên lợi thế về nguyên liệu địa phương, văn hóa và tri thức bản địa, đặc biệt là các đặc sản, sản vật, sản phẩm làng nghề và dịch vụ du lịch của cộng đồng xóm, xã theo hướng kinh tế tuần hoàn, đảm bảo hệ sinh thái bền vững. Phát huy vai trò của hệ thống chính trị, các ngành, các cấp, đặc biệt là cấp xã trong triển khai Chương trình OCOP;

Tỉnh Cao Bằng đã triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp, huy động các nguồn lực để thực hiện Chương trình OCOP; xác định rõ mục tiêu, nội dung, nhiệm vụ trọng tâm; sự phối hợp chặt chẽ, thống nhất giữa các sở, ngành và các đơn vị liên quan trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện đạt mục tiêu đề ra.

Những tiềm năng và cơ hội phát triển sản phẩm OCOP mang đặc trưng của địa phương đang thể hiện rõ khi Cao Bằng là địa phương có tiềm năng lớn trong việc phát triển sản xuất nông sản đặc hữu theo hướng hàng hóa với trên 500 cơ sở ngành nghề, làng nghề nông thôn, trong đó chiếm trên 42,6% (tương đương 213 cơ sở) các cơ sở là chế biến nông sản, thực phẩm; chiếm 35,4% (tương đương 177 cơ sở) cơ sở chế biến lâm sản; 118 hợp tác xã tham gia sản xuất nông, lâm, thủy sản; 7 làng nghề được UBND tỉnh công nhận.

Để sản phẩm đặc sản, sản phẩm OCOP có bước đột phá mới, trong thời gian tới, tỉnh Cao Bằng sẽ tiếp tục tăng cường tổ chức các hoạt động xúc tiến

thương mại, giới thiệu các sản phẩm OCOP tiêu biểu đến thị trường trong và ngoài nước; hướng tới tìm kiếm thị trường tiềm năng thông qua các hoạt động như tổ chức, tham gia các sự kiện lễ hội, hội chợ, chợ phiên; nâng cao nhận thức, chuyển đổi tư duy cho các chủ thể về việc phát triển sản phẩm OCOP gắn với xây dựng vùng nguyên liệu về chất lượng, giá trị và thương hiệu của sản phẩm, góp phần phát triển Chương trình OCOP theo hướng ổn định, chất lượng và bền vững.

Mục tiêu của tỉnh đến năm 2025, phấn đấu có từ 150 sản phẩm OCOP được công nhận đạt từ 3 sao trở lên, trong đó phấn đấu 04 - 05 sản phẩm tiềm năng 05 sao đề nghị Trung ương đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP Quốc gia; củng cố và nâng cấp ít nhất 50% sản phẩm OCOP đã được đánh giá, phân hạng; ưu tiên phát triển sản phẩm OCOP gắn với thương hiệu sản phẩm, phát triển dịch vụ du lịch nông thôn; ít nhất có 40% chủ thể OCOP là hợp tác xã, 30% chủ thể là doanh nghiệp nhỏ và vừa; 30% các chủ thể OCOP xây dựng được chuỗi giá trị theo hướng kinh tế tuần hoàn, OCOP xanh gắn với vùng nguyên liệu ổn định; ít nhất 50% làng nghề có sản phẩm OCOP; ít nhất 50% chủ thể OCOP tham gia vào các kênh bán hàng hiện đại (hệ thống siêu thị, cửa hàng tiện lợi, sàn giao dịch thương mại điện tử...).

Hiện nay, nhiều sản phẩm đã có mặt tại một số chuỗi siêu thị và đại lý, cửa hàng bán lẻ tại thị trường trong và ngoài tỉnh, các sản phẩm có năng lực sản xuất lớn, tiêu thụ ổn định như: sản phẩm lạp sườn, thịt xông khói của HTX Tâm Hòa; nấm hương Việt Trúc Mai (xã Hưng Đạo, Thành phố); rượu ngô Đại Hoàng Cao Bằng; miến dong Tân Việt Á của HTX nông sản Tân Việt Á;...

Không chỉ vậy, một số sản phẩm OCOP của tỉnh Cao Bằng cũng đã được xuất khẩu qua các thị trường lớn như: sản phẩm hồng trà, lục trà của Công ty TNHH Kolia được xuất khẩu sang các thị trường: Trung Quốc, Đài Loan, Australia; sản phẩm chiếu trúc, chiếu trúc hoạt hóa của Công ty TNHH một thành viên 668 được xuất khẩu sang thị trường Đài Loan, góp phần nâng cao thương hiệu, đưa sản phẩm OCOP đến với người tiêu dùng trong và ngoài nước.

Thực hiện Chiến lược phát triển nông nghiệp và nông thôn bền vững giai đoạn 2022 - 2030, tầm nhìn đến năm 2025 và định hướng đến năm 2023 về chương trình chuyển đổi số quốc gia, tỉnh Cao Bằng sẽ phát triển nông nghiệp công nghệ cao, nông nghiệp thông minh, nông nghiệp chính xác; nông nghiệp công nghệ số sẽ dần tăng tỷ trọng trong nền kinh tế thông qua các chỉ đạo xây dựng kế hoạch dài hơi cho từng ngành, lĩnh vực và nông nghiệp là một trong những ngành được ưu tiên thực hiện chuyển đổi số.

Từng bước đưa chuyển đổi số vào trong nông nghiệp qua việc hỗ trợ truy xuất nguồn gốc, xây dựng thương hiệu sản phẩm thông qua các chương trình, đề án hỗ trợ tái cơ cấu nông nghiệp, đề án nông nghiệp thông minh, OCOP, phát triển thương mại điện tử... tỉnh Cao Bằng cần nhiều cơ chế, chính sách hỗ trợ doanh nghiệp của chính phủ, người dân làm nông nghiệp cần áp dụng hệ thống quản lý chất lượng tiên tiến để tăng năng suất cũng như chất lượng sản phẩm.

Xu thế hiện nay với tiêu thụ nông sản, sản phẩm đặc trưng trên môi trường thương mại điện tử là cơ hội để đẩy mạnh quảng bá các hoạt động xúc tiến thương mại của tỉnh Cao Bằng được triển khai trên trang web agrolink với sự liên kết giữa Nhà nước, Nhà Nông, nhà khoa học và doanh nghiệp để việc kết nối và liên kết tiêu thụ sản phẩm được chủ động hơn qua đó nắm bắt được các thông tin về sản phẩm nông sản của địa phương như sản lượng, giá cả, địa chỉ sản phẩm, quy trình sản xuất sản phẩm...

Hệ thống truy xuất nguồn gốc của Sở đã có khoảng trên 200 sản phẩm nông sản. Trên môi trường thương mại điện tử, nền tảng kinh tế số như: postmart.vn, caobangtrade.vn... có khoảng 100 sản phẩm nông sản của các địa phương được cung cấp thông tin giúp tăng khả năng cạnh tranh giữa các sản phẩm trong và ngoài tỉnh. Việc tiếp cận với nền nông nghiệp thông minh gắn liền với chuyển đổi số không còn khó khăn khi người dân mạnh dạn thay đổi nhận thức, chủ động tìm tòi, nâng cao kiến thức, tiếp thu tiến bộ của khoa học kỹ thuật, đổi mới các mô hình canh tác nông nghiệp hiện đại với các loại cây trồng chủ lực như dâu tây, rau mùa hè, hoa hồng... Các sản phẩm này được chú trọng đến sản xuất nông nghiệp hữu cơ, phân bón cho dâu tây và hoa hồng được

sử dụng phân hữu cơ sinh học; phân tự ủ lên men từ trứng, sữa, đậu nành, chuối giúp tăng hương vị thơm ngọt cho các loại quả.

Xác định chuyển đổi số ngành nông nghiệp theo hướng ứng dụng công nghệ cao, Cao Bằng có kế hoạch chuyển đổi số ngành nông nghiệp đến năm 2025, định hướng đến năm 2030 tập trung phát triển chuyển đổi số đồng bộ, toàn diện ngành nông nghiệp theo hướng ứng dụng công nghệ cao, nông nghiệp thông minh; quản lý nông nghiệp dựa trên công nghệ số, xây dựng nền tảng dữ liệu số phục vụ quản lý ngành.

Với định hướng đẩy mạnh xuất khẩu, nhất là xuất khẩu nông sản, thủy sản của Cao Bằng, tăng tính cạnh tranh của các sản phẩm xuất khẩu, tận dụng cơ hội từ các Hiệp định thương mại thế hệ mới. Vì thế phải phát huy thế mạnh, đẩy nhanh tiến độ và triển khai thực hiện hiệu quả đồng bộ các giải pháp để phát triển thị trường trong nước kết hợp với mở rộng thị trường, cần tập trung mọi nguồn lực để thúc đẩy ngành công nghiệp chế biến của tỉnh phát triển, tạo bước đột phá trong ngành chế biến nông, thủy sản phát triển bền vững về môi trường và tăng cường khả năng thích ứng, ứng phó với biến đổi khí hậu; tiếp tục củng cố, phát triển, nâng cao hiệu quả hoạt động của các hợp tác xã, các làng nghề công nghiệp - tiểu thủ công nghiệp; đẩy mạnh công tác xúc tiến thương mại, mở rộng thị trường xuất khẩu, xây dựng chuỗi giá trị.

Để tăng lượng tiêu thụ sản phẩm OCOP cần tập trung vào hoạt động xúc tiến thương mại đối với các sản phẩm đã đạt chuẩn OCOP. Khuyến khích phát triển các hình thức tổ chức sản xuất, các tổ chức kinh tế, cá nhân phát triển sản xuất nông sản thực phẩm hàng hóa đặc trưng có tiềm năng lợi thế của địa phương gắn với phát triển các làng nghề, ngành nghề nông thôn; hỗ trợ phát triển các làng nghề nông thôn gắn với dịch vụ du lịch, đồng thời tiếp tục hỗ trợ, nâng cấp, phát triển sản phẩm OCOP ở hạng sao cao hơn. Qua đó có thể khơi dậy, thúc đẩy được tính sáng tạo từ chủ thể, doanh nghiệp, HTX, làng nghề tham gia Chương trình OCOP. Do đó, cần tăng cường công tác quản lý nhà nước trong quản lý và phát triển sản phẩm OCOP cũng như xây dựng chính sách mạnh, hệ thống cơ chế phù hợp để thúc đẩy và huy động được nguồn lực xã hội,

trong đó ưu tiên phát triển các hình thức tổ chức sản xuất theo chuỗi giá trị nhờ nguồn đầu tư nguồn kinh phí hỗ trợ cho phát triển các sản phẩm OCOP cấp tỉnh, cấp quốc gia.

I. GIỚI THIỆU TỔNG QUAN VỀ TỈNH CAO BẰNG

1. VỊ TRÍ ĐỊA LÝ

Cao Bằng là một tỉnh miền núi biên giới, nằm ở phía Đông Bắc Việt Nam, có vị trí, tầm quan trọng về kinh tế, chính trị, quốc phòng đối với cả nước. Tọa độ địa lí từ 22 độ 21'21" đến 23 độ 07'12" vĩ độ Bắc, 105 độ 16'15" đến 106 độ 50'25" kinh độ Đông. Phía Tây giáp hai tỉnh Hà Giang và Tuyên Quang. Phía Nam giáp hai tỉnh Bắc Kạn và Lạng Sơn. Phía Bắc và phía Đông giáp Khu tự trị dân tộc Choang Quảng Tây (Trung Quốc) với đường biên giới dài 333,125 km.

Diện tích tự nhiên của tỉnh là 6.700,39 km², chiếm 2,02% diện tích cả nước, dân số năm 2022 là 533.086 người (đứng thứ 61 cả nước).

Với vị trí địa lí như trên, Cao Bằng tuy cách xa các trung tâm kinh tế lớn của cả nước và miền Bắc nhưng lại có điều kiện thuận lợi trong việc tiếp cận thị trường Trung Quốc thông qua phát triển kinh tế cửa khẩu với 02 cửa khẩu quốc tế là Tà Lùng (huyện Quảng Hòa) và Trà Lĩnh (huyện Trùng Khánh), các cửa khẩu chính (hay cửa khẩu song phương) gồm: cửa khẩu Sóc Giang (huyện Hà Quảng), Lý Vạn (huyện Hạ Lang), các cửa khẩu phụ và lối mở biên giới.

Ngoài ra, Cao Bằng còn có các tuyến giao thông đường bộ đi các tỉnh Thái Nguyên, Lạng Sơn, Hà Giang và Thủ đô Hà Nội khá thuận lợi; đồng thời, hiện nay tỉnh đang xúc tiến thực hiện việc đầu tư xây dựng tuyến đường bộ cao tốc Đồng Đăng (Lạng Sơn) - Trà Lĩnh (Cao Bằng).

2. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN

2.1 Địa hình

Địa hình của tỉnh khá phức tạp với độ cao trung bình so với mặt biển trên 300m, thấp dần từ Bắc xuống Nam và từ Tây sang Đông. Địa hình của tỉnh được chia thành 3 vùng rõ rệt: Vùng địa trũng (vùng trung tâm) có địa hình khá bằng phẳng, bao gồm đồi thấp xem kẽ các cánh đồng tương đối rộng, phân bố chủ yếu

ở huyện Hòa An, Thành phố Cao Bằng và các xã phía Nam huyện Hà Quảng; Vùng núi đất: chạy từ phía Tây Bắc huyện Bảo Lạc, qua huyện Nguyên Bình xuống phía Tây Nam huyện Thạch An. Là vùng có địa hình chia cắt mạnh, độ dốc lớn, có đỉnh núi cao gần 2000 m, như Phja Dạ (Bảo Lâm) 1980 m, Phja Oắc (Nguyên Bình) 1931 m. Vùng đá vôi: chạy từ phía Bắc dọc theo biên giới Việt - Trung, vòng xuống phía Đông Nam của tỉnh, tập trung chủ yếu ở các huyện Hà Quảng, Trà Lĩnh, Thông Nông, Trùng Khánh, Hạ Lang, Quảng Uyên, Phục Hòa. Về địa thế, tỉnh Cao Bằng có độ dốc cao, đặc biệt là ở những nơi có nhiều núi đá, có tới 75% diện tích đất đai có độ dốc trên 25°.

Nhìn chung, tỉnh Cao Bằng có địa hình khá đa dạng, bị chia cắt bởi hệ thống sông, suối khá dày, núi đồi trùng điệp, thung lũng sâu... và sự phức tạp của địa hình tạo ra nhiều tiểu vùng sinh thái đặc thù, cho phép Cao Bằng phát triển đa dạng cây trồng, vật nuôi. Tuy nhiên, đặc điểm địa hình như vậy đã ảnh hưởng lớn đến việc giao lưu phát triển kinh tế - xã hội và đầu tư phát triển hệ thống hạ tầng cơ sở, đặc biệt là giao thông, đồng thời đã tạo ra sự manh mún đất trong sản xuất nông nghiệp và dễ gây ra hiện tượng rửa trôi, xói mòn đất trong mùa mưa.

2.2 Thủy văn

Chế độ thủy văn các sông suối ở thành phố Cao Bằng phụ thuộc chủ yếu vào chế độ mưa và khả năng điều tiết của lưu vực. Có thể chia thành hai mùa rõ rệt: Mùa lũ và mùa cạn.

– Chế độ mùa lũ: Mùa lũ trên các sông suối thường bắt đầu từ tháng 6 và kết thúc vào tháng 10. Lượng nước trên các sông suối trong mùa này thường chiếm 65 – 80% lượng nước cả năm; lưu lượng lớn nhất trên sông Bằng đạt 164 m³/s, trên sông Hiến là 37,4 m³/s. Do chế độ thủy văn trên các sông suối trong mùa lũ như trên và do ảnh hưởng của địa hình lòng máng, nên hàng năm trong mùa mưa vùng ven sông Bằng và sông Hiến thường bị ngập úng, song so địa hình dốc, nên thời gian lũ rút nhanh và không gây hậu quả trầm trọng như lũ lụt ở một số tỉnh miền Trung.

– Chế độ mùa cạn: Nhìn chung trên địa bàn thành phố Cao Bằng, đỉnh mùa cạn trên các sông suối kéo dài khoảng 3 tháng (từ tháng 1 đến tháng 3). Trong mùa này lưu lượng nhỏ nhất trên sông Bằng là 36,7 m³/s và trên sông Hiến 10,9 m³/s

2.3 Khí hậu

Nhìn chung Cao Bằng có khí hậu ôn hòa dễ chịu. Với khí hậu cận nhiệt đới ẩm, địa hình đón gió nên chịu ảnh hưởng trực tiếp từ các đợt không khí lạnh từ phương Bắc. Tuy nhiên nhiệt độ của Cao Bằng chưa bao giờ xuống thấp quá 0°C, hầu như vào mùa Đông trên địa bàn toàn tỉnh không có băng tuyết (trừ một số vùng núi cao có băng đá xuất hiện vào mùa Đông).

Mùa hè ở đây có đặc điểm nóng ẩm, nhiệt độ cao trung bình từ 30 - 32 °C và thấp trung bình từ 23 - 25 °C, nhiệt độ không lên đến 39 - 40 °C. Vào mùa đông, do địa hình Cao Bằng đón gió nên có kiểu khí hậu gần giống với ôn đới, nhiệt độ trung bình thấp từ 5 - 8 °C và trung bình cao từ 15 - 28 °C, đỉnh điểm vào những tháng 12, 1 và 2 nhiệt độ có thể xuống thấp hơn khoảng từ 6 - 8 °C, độ ẩm thấp, trời hanh khô. Mùa xuân và mùa thu không rõ rệt, thời tiết thất thường; mùa xuân thường có tiết trời nồm, mùa thu mát, dễ chịu.

2.4 Sông suối

Sông Bằng bắt nguồn từ núi Nà Vài cao 60 m, cách Sóc Giang về phía Tây Bắc 10 km, chảy theo hướng Tây Bắc - Đông Nam và nhập vào sông Tây Giang tại Long Châu ở độ cao 140 m. Sông Bằng có diện tích lưu vực thuộc tỉnh Cao Bằng là 3.377 km². Sông chảy qua địa phận tỉnh Cao Bằng dài 110 km với 4 phụ lưu là sông Dẻ Rào, Sông Hiến, sông Trà Lĩnh, sông Bắc Vọng; độ dốc lưu vực là 20% mật độ lưới là 0,91 km/km², hệ số uốn khúc là 1,29. Sông Gâm chảy qua tỉnh Cao Bằng bắt đầu ở xã Khánh Xuân (huyện Bảo Lạc) và kết thúc ở thị trấn Pác Miầu (huyện Bảo Lâm), có diện tích lưu vực là 2.006 km² (kể cả phần sông Năng). Sông Quây Sơn: Bắt nguồn từ Trung Quốc chảy qua huyện Trùng Khánh và huyện Hạ Lang với chiều dài 38 km. Các sông, suối thuộc lưu vực lớn của sông Quây Sơn là sông Quây Sơn Tây, sông Quây Sơn Đông, suối Bản Viết,

suối Na Vy và suối Gun. Các sông của tỉnh Cao Bằng có nhiều tiềm năng cho sử dụng mục đích thủy điện.

2.5 Tài nguyên thiên nhiên

2.5.1 Tài nguyên đất

Tỉnh Cao Bằng có tổng diện tích tự nhiên 670.342,26 ha, quy mô diện tích ở mức trung bình so với các tỉnh khác trong toàn quốc. Tài nguyên đất đai tỉnh Cao Bằng được chia thành 10 nhóm chính: Nhóm đất phù sa diện tích 7.718 ha chiếm 1,06% tổng diện tích tự nhiên toàn tỉnh; Nhóm đất lầy và than bùn diện tích khoảng 11ha; Nhóm đất đỏ vàng diện tích 408.563 ha chiếm 60,8%; Nhóm đất mùn trên núi cao diện tích 194 ha chiếm 0,03%; Nhóm đất cacbonat diện tích 6.322 ha chiếm 0,94%; Nhóm đất đen diện tích khoảng 127 ha chiếm 0,02%; Nhóm đất mùn vàng đỏ trên núi diện tích khoảng 63.054 ha chiếm 9,38%; Đất xói mòn trơ sỏi đá diện tích 2.420 ha chiếm 0,36%. Nhìn chung tài nguyên đất tỉnh Cao Bằng khá đa dạng về nhóm đất và loại đất, đã tạo ra nhiều tiểu vùng sinh thái nông -lâm nghiệp thích hợp với nhiều loại cây trồng.

2.5.2 Tài nguyên rừng

Diện tích đất lâm nghiệp tỉnh Cao Bằng 533.384,7 ha, chiếm 79,56% diện tích tự nhiên, chủ yếu là rừng tự nhiên, phần lớn là rừng nghèo và rừng mới phục hồi. Rừng ở Cao Bằng có nhiều loại cây quý hiếm có giá trị kinh tế cao cũng như giá trị nghiên cứu khoa học, đã phát hiện được 27 loài thực vật quý hiếm ghi trong sách đỏ Việt Nam như cầu ích, bồ cốt toái, dẻ tùng sọc trắng, hoàng đàn, thông pà cò, ngũ gia bì gai... Hệ động vật rừng khá phong phú, theo kết quả điều tra cho thấy ở Cao Bằng có khoảng 196 loài, trong đó có một số loài quý hiếm như: Khỉ mặt đỏ, cu li lớn, vượn đen, voọc đen má trắng, cáo lửa, sói đỏ, gấu ngựa, rái cá, báo hoa mai, hươu xạ, sơn dương, tê tê, sóc bay...

2.5.3 Tài nguyên khoáng sản

Tỉnh Cao Bằng có nguồn tài nguyên khoáng sản đa dạng và phong phú, với 199 điểm mỏ và điểm quặng với 22 loại khoáng sản khác nhau như sắt, mangan, chì, kẽm..., trong đó có những mỏ có quy mô lớn tập trung ở các huyện Trà Lĩnh, Trùng Khánh, Nguyên Bình, Hạ Lang... Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban

hành Quyết định về việc phê duyệt quy hoạch thăm dò, khai thác và sử dụng khoáng sản tỉnh Cao Bằng giai đoạn 2011 - 2015, đến năm 2020 và đã cấp phép khai thác, chế biến một số loại khoáng sản. Công nghiệp khai khoáng trên địa bàn tỉnh còn rất nhiều tiềm năng.

3. ĐIỀU KIỆN KINH TẾ

Cao Bằng có nhiều cửa khẩu thông thương với Trung Quốc tạo thuận lợi giao lưu, mở rộng thị trường xuất nhập khẩu hàng hoá. Bên cạnh đó nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú, đa dạng cũng là tiền đề để phát triển ngành công nghiệp của tỉnh. Đất nông – lâm nghiệp còn tiềm năng chưa được khai thác, đất vườn tạp còn nhiều, khả năng thâm canh tăng vụ còn lớn. Đó là các cơ sở và cũng là điều kiện cho phép phát triển một nền nông nghiệp hiệu quả. Với những đặc điểm địa hình, đất đai, nguồn nước và khí hậu đã tạo cho Cao Bằng có điều kiện phát triển một nền nông lâm nghiệp đa dạng, phong phú với nhiều loại cây, con sinh trưởng và phát triển tốt cho sản phẩm có giá trị hàng hoá cao, được thị trường trong và ngoài nước ưa chuộng.

Mục tiêu tổng quát của Quy hoạch tỉnh thời kỳ 2021 – 2030 là phấn đấu đến năm 2030, Cao Bằng trở thành tỉnh có nền kinh tế phát triển nhanh, năng động, xanh, bền vững và toàn diện, đạt trình độ phát triển thuộc nhóm trung bình của vùng trung du và miền núi Bắc Bộ; hệ thống kết cấu hạ tầng được cải thiện, nhất là giao thông liên kết nội tỉnh và liên tỉnh; công nghiệp chế biến và khai thác khoáng sản có bước phát triển mới.

Đồng thời tạo bước đột phá về phát triển hệ thống hạ tầng giao thông kết nối với các trung tâm kinh tế lớn của Vùng, cả nước và hạ tầng khu kinh tế cửa khẩu, hạ tầng du lịch..., tạo nền tảng phát triển nhanh, bền vững, thu hẹp khoảng cách về trình độ phát triển và thu nhập bình quân đầu người của Cao Bằng với các tỉnh trong Vùng và cả nước.

Tăng cường đổi mới, sáng tạo, có chính sách tạo đột phá trong phát triển kinh tế nông nghiệp theo hướng nông nghiệp hàng hóa, ứng dụng công nghệ cao, sản xuất an toàn, hữu cơ, xanh, sạch, đặc sản. Phát triển nhanh và đột phá

trong sản xuất nông nghiệp với các cây trồng, vật nuôi có tiềm năng, thế mạnh của Tỉnh, tập trung đẩy mạnh ứng dụng công nghệ cao trong sản xuất. Hình thành các vùng chuyên canh gắn với chế biến, quảng bá, xây dựng thương hiệu và sản phẩm đặc trưng.

Đặc biệt trong các phương hướng phát triển ngành du lịch, tỉnh đẩy mạnh phát triển sản phẩm du lịch nghỉ dưỡng cao cấp kết hợp sân golf; du lịch thể thao mạo hiểm, vui chơi giải trí, du lịch cộng đồng; du lịch gắn với phát triển sản phẩm OCOP.

II. CÁC SẢN PHẨM ĐẶC TRƯNG CỦA TỈNH

2.1 Tình hình phát triển các sản phẩm đặc trưng, OCOP tại Cao Bằng

Tỉnh Cao Bằng có nhiều nông sản đặc trưng, mang đậm bản sắc văn hóa vùng miền. Nhằm tuyên truyền, quảng bá, thúc đẩy phát triển các sản phẩm OCOP mang đậm bản sắc văn hoá địa phương, nâng cao hình ảnh sản phẩm OCOP, tỉnh Cao Bằng liên tiếp tổ chức các Hội chợ xúc tiến thương mại sản phẩm OCOP tỉnh Cao Bằng trong năm 2023, mới đây nhất hội chợ có quy mô cấp vùng lần đầu tiên được tổ chức tại Cao Bằng vào đầu tháng 10 góp phần đẩy mạnh tuyên truyền thực hiện chương trình “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” .

Trong giai đoạn 2021-2030, thực hiện theo Quyết định số 1486/QĐ-TTg đã được Phó Thủ tướng Chính Phủ Trần Hồng Hà phê duyệt quy hoạch, tỉnh Cao Bằng sẽ tập trung Phát triển sản phẩm du lịch nghỉ dưỡng cao cấp kết hợp sân golf; du lịch thể thao mạo hiểm, vui chơi giải trí, du lịch cộng đồng; du lịch gắn với phát triển sản phẩm OCOP.

Trên cơ sở đó thu hút đầu tư vào lĩnh vực chế biến nông sản, đẩy mạnh hợp tác, liên kết, có chính sách thu hút các doanh nghiệp, hình thành các cơ sở chế biến nông sản quy mô lớn để gia tăng giá trị đầu ra cho sản phẩm nông nghiệp của địa phương. Từ những kết quả đạt được, khai thác tiềm năng, lợi thế, phát triển các sản phẩm chủ lực, đặc sản, đặc hữu, đặc trưng của tỉnh Cao Bằng,

phát triển các hình thức tổ chức sản xuất nông nghiệp hiệu quả, tham gia sâu vào các chuỗi giá trị trong nước và toàn cầu.

Tỉnh Cao Bằng xác định khai thác tiềm năng kinh tế số để nâng cao kỹ năng chuyển đổi số trong kinh doanh sản phẩm qua tăng cường việc ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số để thúc đẩy tiêu thụ nông sản, qua đó đẩy mạnh quảng bá, xúc tiến thương mại, kết nối tiêu thụ sản phẩm nông sản, sản phẩm OCOP trên nền tảng thương mại điện tử, mở rộng thị trường cho các sản phẩm phát triển bền vững nhờ hình thành mạng lưới kết nối sản xuất, kinh doanh dịch vụ kết hợp với các hoạt động xây dựng, phát triển thương hiệu.

Tạo vị thế cạnh tranh với các sản phẩm cùng loại trên thị trường thông qua đảm bảo sản phẩm nông sản của tỉnh đạt chất lượng tốt, có truy xuất nguồn gốc rõ ràng; đồng thời để đẩy mạnh xuất khẩu sang thị trường Trung Quốc, tỉnh cần thúc đẩy việc cấp chứng nhận mã số vùng trồng cho các loại hoa quả, nông sản của tỉnh.

Ứng dụng công nghệ thông tin trong thúc đẩy tiêu thụ nông sản, sản phẩm OCOP của địa phương cần có sự đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động để thay đổi nhận thức của người dân, doanh nghiệp, hợp tác xã từ đó mới có thể thúc đẩy tiêu thụ nông sản, sản phẩm OCOP thông qua thương mại điện tử có hiệu quả.

Nâng cao hiệu quả của việc định hướng người dân sản xuất nông sản theo nhu cầu của thị trường cần tổ chức các lớp đào tạo tập huấn, nâng cao năng lực dành cho cán bộ quản lý nông nghiệp, đồng thời nâng cao chất lượng và số lượng sản phẩm nhằm đáp ứng được nhu cầu cung ứng cho thị trường ngoài tỉnh và hướng tới xuất khẩu.

Trong bối cảnh nền kinh tế trong nước và thế giới năm 2023 và các năm tiếp theo dự báo có nhiều khó khăn, việc tham dự các hội chợ là dịp để các doanh nghiệp Cao Bằng kết nối tiêu thụ nông sản, đặc sản của địa phương gắn với mùa vụ từng vùng theo chuỗi giá trị từ sản xuất đến tiêu thụ giữa các HTX, doanh nghiệp với siêu thị, cửa hàng thực phẩm tại các thành phố lớn trong cả nước, tạo

sức lan tỏa mạnh mẽ trong cuộc vận động Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” và “Hàng Việt Nam chinh phục người tiêu dùng Việt Nam”. Từ đó giúp việc đẩy mạnh hoạt động quảng bá thương hiệu, tôn vinh sản phẩm nông sản, đặc sản vùng miền, như nho hạ đen của tỉnh Cao Bằng có hiệu quả.

Cao Bằng đang xác định du lịch là ngành kinh tế quan trọng, phát triển du lịch chú trọng liên kết giữa các ngành, lĩnh vực khác, trong đó có sản xuất nông nghiệp. Vì vậy việc khắc phục tình trạng sản xuất nhỏ lẻ và hình thành chuỗi giá trị, liên kết sản xuất hiệu quả trong nông nghiệp là hướng đi đúng đắn để nhiều mô hình, sản phẩm du lịch xanh, homestay nghỉ dưỡng, điểm đến gắn kết sản xuất nông nghiệp bền vững. Kết quả là chuyển đổi số trong lĩnh vực nông nghiệp sẽ giúp người dân, trang trại, hợp tác xã, doanh nghiệp nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm đặc trưng; tối ưu hóa hoạt động sản xuất, giảm chi phí, gia tăng lợi nhuận. Đối với các sản phẩm đặc sản, đặc trưng kết hợp du lịch trải nghiệm tại Cao Bằng được nhiều du khách trong và ngoài tỉnh lựa chọn sẽ giúp đẩy mạnh phát triển nông sản của địa phương.

Nhiều giải pháp thúc đẩy xúc tiến thương mại cho sản phẩm OCOP

Với các lợi thế về nguyên liệu địa phương, văn hóa và tri thức bản địa, đặc biệt là các đặc sản, sản vật, sản phẩm làng nghề và dịch vụ du lịch của cộng đồng xóm, xã theo hướng kinh tế tuần hoàn, đảm bảo hệ sinh thái bền vững, tỉnh Cao Bằng thực hiện kế hoạch nhằm phát triển sản phẩm OCOP có thương hiệu theo chuỗi giá trị. Triển khai thực hiện đồng bộ các giải pháp, huy động các nguồn lực để thực hiện Chương trình OCOP; xác định rõ mục tiêu, nội dung, nhiệm vụ trọng tâm; sự phối hợp chặt chẽ, thống nhất giữa các sở, ngành và các đơn vị liên quan trong quá trình tổ chức triển khai thực hiện đạt mục tiêu đề ra.

Trong triển khai Chương trình OCOP, để thúc đẩy tiêu thụ sản phẩm OCOP, Trung tâm Khuyến công và Xúc tiến thương mại thực hiện nhiều giải pháp thúc đẩy xúc tiến thương mại cho sản phẩm OCOP, sản phẩm công nghiệp nông thôn tiêu biểu, tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp quảng

bá thương hiệu sản phẩm, tìm hiểu nhu cầu, thị hiếu của khách hàng để có thể xây dựng chiến lược phát triển bền vững và mở rộng thị trường.

Thời gian tới, Trung tâm Khuyến công và Xúc tiến thương mại tăng cường tổ chức các hoạt động xúc tiến thương mại, giới thiệu các sản phẩm OCOP tiêu biểu đến thị trường trong và ngoài nước; hướng tới tìm kiếm thị trường tiềm năng thông qua các hoạt động như tổ chức, tham gia các sự kiện lễ hội, hội chợ, chợ phiên; nâng cao nhận thức, chuyển đổi tư duy cho các chủ thể về việc phát triển sản phẩm OCOP gắn với xây dựng vùng nguyên liệu về chất lượng, giá trị và thương hiệu của sản phẩm.

2.2 Một số sản phẩm đặc trưng, sản phẩm OCOP tiêu biểu của tỉnh Cao Bằng

2.2.1 Mật ong Đoàn Linh

Nhờ có thu nhập khá từ nghề nuôi ong lấy mật, do đó phát triển kinh tế từ nuôi ong lấy mật đang mở ra hướng xóa đói, giảm nghèo cho nhiều nông hộ tại tỉnh Cao Bằng. Với diện tích rừng tự nhiên khoảng 330 nghìn ha và hàng chục nghìn ha rừng trồng phân tán, tỉnh Cao Bằng có điều kiện thuận lợi để phát triển nghề nuôi ong lấy mật, đem lại hiệu quả kinh tế cao. Sản lượng mật khai thác hằng năm của địa phương hơn 900 nghìn lít của khoảng 300 hộ nuôi ong (quy mô từ 20 đến 300 đàn) trên toàn tỉnh.

Thu hoa mật ong rừng, thời điểm tốt nhất diễn ra từ cuối quý 1 đến cuối quý 2 hàng năm, lúc này có nguồn hoa phong phú nhất trong năm khi hoa rừng và hoa nhãn bắt đầu nở. Giá bán mật ong dao động từ 250.000 - 300.000 đồng/lít, tùy loại (mật hoa nhãn, mật hoa rừng, mật đắng, mật hoa xuyên chi...).

Với tín hiệu khả quan từ mô hình nuôi ong lấy mật, người dân tỉnh Cao Bằng đã thực hiện việc nhân đàn và liên tục mua giống để mở rộng quy mô đàn ong. Hiện tại, một số hộ nuôi ong không chỉ dừng lại ở việc khai thác mật mà còn để cung cấp giống ong cho các hộ gia đình khác.

Nhờ có màu sắc đẹp, hương vị ngọt thơm, giá trị dinh dưỡng cao, tốt cho sức khỏe, mật ong hoa nhãn nổi tiếng nhất ở địa phương này. Được thị trường ưa chuộng do có tác dụng tốt cho sức khỏe, do đó, người nuôi ong thường tập trung

vào việc khai thác mật trong mùa hoa nhãn, thời điểm hoa nở rộ là mật có hương vị ngon nhất trong năm.

Là một trong những sản phẩm OCOP tiêu biểu của tỉnh Cao Bằng, mật ong Cao Bằng đã và đang mang lại giá trị cao cho người dân, đó là sản phẩm mật ong Đoàn Linh, xã Minh Tâm, huyện Nguyên Bình đạt chuẩn OCOP 3 sao trong năm 2023.

Với quyết tâm nâng cao chất lượng sản phẩm và mở rộng thị trường tiêu thụ, đối với mật ong Đoàn Linh, đây được xem là bước khởi đầu quan trọng cải thiện đời sống người dân, xây dựng nông thôn mới thông qua các sản phẩm mang tính thương hiệu đặc trưng của huyện Nguyên Bình. Việc nâng cao chất lượng thương hiệu, uy tín của các sản phẩm mật ong tại địa phương, từ đó tiếp tục mở rộng thị trường.

Nhiều hoạt động xúc tiến thương mại đã liên tục được tổ chức thời gian qua để hỗ trợ cho người dân địa phương đẩy mạnh tiêu thụ các sản phẩm từ ong. Để kết nối tiêu thụ nông sản cho nông dân, các cơ sở sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tỉnh, Sở Công thương tập trung thực hiện kế hoạch xúc tiến thương mại giai đoạn 2021 - 2025; chủ trì phối hợp với các sở, ngành, đơn vị, địa phương thường xuyên nắm bắt tình hình cung, cầu thị trường hàng hóa nông sản, nhất là các sản phẩm chủ lực đang vào vụ thu hoạch để kết nối, hỗ trợ tiêu thụ nông sản.

Để hỗ trợ cho người dân địa phương đẩy mạnh tiêu thụ các sản phẩm từ ong, nhiều hoạt động xúc tiến thương mại đã liên tục được tổ chức thời gian qua. Để kết nối tiêu thụ nông sản cho nông dân, các cơ sở sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tỉnh, Sở Công thương tập trung thực hiện kế hoạch xúc tiến thương mại giai đoạn 2021 - 2025; chủ trì phối hợp với các sở, ngành, đơn vị, địa phương thường xuyên nắm bắt tình hình cung, cầu thị trường hàng hóa nông sản, nhất là các sản phẩm chủ lực đang vào vụ thu hoạch để kết nối, hỗ trợ tiêu thụ nông sản.

- Thông tin liên hệ:

Cơ sở mật ong Đoàn Linh

Địa chỉ: Xã Bắc Hạc, huyện Nguyên Bình, tỉnh Cao Bằng.

Điện thoại: 0817618688.

Email: Doannngoclinh8688@gmail.com

2.2.2 Nếp hương Bảo Lạc

Gạo nếp nương Bảo Lạc là một trong những loại gạo nếp ngon của Việt Nam, hạt hơi tròn, hạt gạo no nước có màu trắng đục, không trong suốt, đặc biệt khi nấu chín có vị ngọt, dẻo, thơm, có mùi thơm đặc trưng.

Trong những năm gần đây cho thấy, giống lúa đặc sản nếp hương Bảo Lạc đã được phục tráng có năng suất, khả năng chống chịu sâu, bệnh tốt, chất lượng vượt trội là nhờ kết quả thực tế việc sản xuất giống lúa nếp hương Bảo Lạc đã được phục tráng thành công ở xã Xuân Trường. Việc phục tráng giống lúa đặc sản địa phương đã khiến diện tích đất trồng nếp hương Bảo Lạc tăng lên đáng kể.

Các mô hình sản xuất nông, lâm nghiệp hiệu quả đang được khai thác, mở rộng, hình thành các vùng sản xuất cây trồng đặc sản tại huyện Bảo Lạc và nếp hương là một trong các mặt hàng nông sản đặc sản được ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ trong sản xuất và tiêu thụ trên diện tích 165 ha, năng suất 32 tạ/ha, sản lượng đạt 3,2 tấn.

Mặc dù gia tăng diện tích trồng lúa nếp Bảo Lạc nhưng diện tích gieo trồng lúa nếp hương vẫn còn manh mún, sản phẩm làm ra chưa cung cấp đủ nhu cầu cho thị trường trong và ngoài tỉnh. Một số hộ gia đình chưa áp dụng theo đúng quy trình dẫn đến ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng phát triển của nếp hương, sâu bệnh hại dẫn đến năng suất, chất lượng không cao.

Nhận thấy tiềm năng của nếp hương Bảo Lạc, hiện nay nhiều địa phương đang mở rộng quy mô sản xuất, định hướng người dân sản xuất theo mô hình VietGap để mang lại hiệu quả kinh tế cao. Sản xuất, chế biến gạo nếp Hương đặc sản chất lượng cao có các thiết bị phục vụ dây chuyền; thiết kế, in ấn bao bì đẹp, bắt mắt, có mã số, mã vạch và địa chỉ truy xuất nguồn gốc sản phẩm để khách hàng truy cập dễ dàng về nguồn gốc sản phẩm. Trong hoạt động sản xuất, địa phương hỗ trợ giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, tập huấn kỹ thuật cho

người dân nhằm tạo ra sản phẩm năng suất cao, chất lượng cao, hướng tới sản xuất đại trà theo tiêu chuẩn VietGAP đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của thị trường.

Sản xuất nếp hương Bảo Lạc với quy mô lớn, sản phẩm đã đến gần hơn với người tiêu dùng. Năm 2020, Cục Sở hữu trí tuệ cấp Giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu cho sản phẩm gạo nếp Hương huyện Bảo Lạc do Hội nếp Hương Bảo Lạc làm chủ sở hữu. Sản phẩm được chứng nhận đạt sản phẩm OCOP 3 sao cấp tỉnh năm 2020. Việc sản phẩm gạo nếp hương của huyện Bảo Lạc được cấp chứng nhận đăng ký nhãn hiệu tập thể góp phần bảo vệ quyền lợi của người sản xuất và người tiêu dùng, nâng cao giá trị kinh tế, thị phần trên thị trường trong và ngoài tỉnh.

Thời gian tới, doanh nghiệp tiếp tục ứng dụng công nghệ tiên tiến trong bảo quản, chế biến, mở rộng thị trường phân phối sản phẩm, bao tiêu sản phẩm cho người dân, tăng cường mối liên hệ hợp tác với các doanh nghiệp, đại lý phân phối sản phẩm lúa gạo, cơ sở sản xuất, kinh doanh để tiêu thụ sản phẩm, tham gia các phiên hội chợ hàng nông nghiệp trong và ngoài tỉnh thông qua hình thức quảng bá sản phẩm; hợp tác liên kết giữa người sản xuất và nhà kinh doanh.

Nhờ sự hỗ trợ của các ngành liên quan trong việc mở rộng thị trường tiêu thụ, sản phẩm gạo nếp hương Bảo Lạc, Cao Bằng trở thành hàng hóa có uy tín trên thị trường như mở các đại lý, đưa sản phẩm thâm nhập vào các siêu thị, trung tâm thương mại lớn trong và ngoài tỉnh.

Địa phương cần quan tâm thực hiện tốt vai trò cầu nối, đẩy mạnh sự liên kết giữa doanh nghiệp với người dân từ khâu sản xuất, chế biến, đến tiêu thụ sản phẩm, nhất là trong bối cảnh hiện nay để từng bước nâng cao vị thế của thương hiệu sản phẩm trên thị trường trong và ngoài tỉnh.

Bên cạnh đó người dân cần thay đổi tư duy, có nhận thức đúng trong việc sản xuất hàng hóa, đặc biệt là chú trọng đảm bảo sản phẩm chất lượng, uy tín nhờ áp dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất, mạnh dạn chuyển đổi cơ cấu cây

trồng tập trung phát triển thành sản xuất hàng hóa, đưa sản phẩm gạo nếp hương Bảo Lạc trở thành một trong những cây trồng mũi nhọn của địa phương.

Nhờ đẩy mạnh công tác tuyên truyền vận động nhân dân áp dụng tiến bộ khoa học vào sản xuất, từ khâu chọn giống đến khâu làm đất, trồng, chăm sóc, thu hoạch và bảo quản sản phẩm, gạo nếp Bảo Lạc được bảo tồn, gìn giữ và phát triển là nguồn gen quý của địa phương. Đồng thời việc ứng dụng thành công các tiến bộ khoa học kỹ thuật từ kết quả nghiên cứu, bảo tồn phục tráng để xây dựng mô hình liên kết sản xuất theo quy trình khép kín từ khâu giống, sản xuất thương phẩm, xây dựng thương hiệu, bao tiêu sản phẩm.

- *Thông tin liên hệ:*

Doanh nghiệp tư nhân 668 Bảo Lâm

Địa chỉ Khu III, Thị Trấn Pác Miầu, Huyện Bảo Lâm, Tỉnh Cao Bằng, Việt Nam.

Điện thoại: 01655066888

2.2.3 Thạch đen Cao Bằng

Thạch đen là món đặc sản OCOP nức tiếng tại của tỉnh Cao Bằng. Nhu cầu về sản phẩm thạch đen trong và ngoài nước ngày càng cao. Với xu thế tiêu dùng sản phẩm tốt cho sức khỏe, hạ nhiệt và mát trong mùa hè thì thạch đen là sản phẩm được người tiêu dùng lựa chọn.

Thạch đen đang được coi là cây mũi nhọn trong phát triển kinh tế của tỉnh Cao Bằng. Tỉnh đang từng bước nâng cao giá trị thương hiệu cho các sản phẩm từ cây thạch đen. Nhiều người dân đã có thu nhập ổn định hơn, vươn lên thoát nghèo, trong đó, cây thạch đen chủ yếu được trồng tại huyện Thạch An bao gồm các xã: Trọng Con, Đức Thông, Canh Tân, Minh Khai, Quang Trọng, Kim Đồng, Thái Cường, Thụy Hùng với sản lượng đạt 1.416,5 tấn.

Người dân tích cực trồng, chăm bón, nâng cao chất lượng, năng suất cây thạch đen. Giá cây thạch đen luôn ở mức cao, dao động từ 40 - 45 nghìn

đồng/kg. Phát huy tốt thế mạnh trồng cây thạch đen, kinh tế nhiều hộ gia đình khá lên nhờ trồng thạch đen.

Mỗi ha thạch đen thu được khoảng 5,5 - 6 tấn. Nhiều hộ có thu nhập từ vài chục triệu đến hơn 100 triệu đồng/năm từ trồng, sản xuất các sản phẩm từ thạch đen.

Với giá trị kinh tế từ cây thạch đen cao, cây thạch đen đem lại cho người dân huyện vùng cao Thạch An khoảng 60 - 70 tỷ đồng/năm. Sản phẩm thạch đen được đóng hộp sau chế biến tại các cơ sở sản xuất. Mỗi hộp có giá bán trung bình từ 20.000 - 25.000 đồng/hộp, đáp ứng nhu cầu của người tiêu dùng trong tỉnh cũng như các tỉnh, thành trong cả nước. Nhiều hộ sản xuất lớn mỗi ngày làm ra từ vài trăm đến hơn 1.000 hộp thạch đen.

Do ảnh hưởng dịch bệnh COVID-19, nhu cầu tiêu thụ chậm, diện tích trồng thạch đen năm 2023 của huyện giảm so với các năm trước. Theo đó diện tích trồng thạch đen của huyện trong năm 2023 chỉ bằng khoảng 52,9% so với năm 2022 với hơn 280 ha, năng suất khoảng 50 tạ/ha, sản lượng đạt 1.416, 5 tấn.

Thành công từ những đề án, dự án phát triển cây thạch đen và nâng cao giá trị sản phẩm cây thạch đen sẽ góp phần hiện thực hóa một số nhiệm vụ trọng tâm thực hiện Đề án Nông nghiệp thông minh tỉnh Cao Bằng giai đoạn 2020-2025, tầm nhìn năm 2030.

Xác định cây thạch là cây mang lại hiệu quả kinh tế cao, góp phần đẩy mạnh kinh tế nông lâm nghiệp trên địa bàn huyện, đưa cây thạch và các sản phẩm từ cây thạch giới thiệu quảng bá ra các đơn vị địa phương trong nước và nước ngoài để nâng cao chất lượng sản phẩm trong thời gian tới, huyện sẽ điều hành trên tất cả các phương diện về pháp lý, về kỹ thuật KHCN và đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm. Nghiên cứu công nghệ sản xuất một số sản phẩm từ cây thạch đen thành hàng hoá, phát triển nguồn gen cây thạch đen nhằm mở ra cơ hội giúp thạch đen Thạch An thâm nhập được vào các thị trường mới và tạo hướng phát triển bền vững, từng bước thay đổi hợp lý cơ cấu cây trồng.

Với việc trồng có quy mô sẽ khai thác giá trị thương mại của nhãn hiệu chứng nhận Thạch Đen. Để khẳng định giá trị của sản phẩm trên thị trường, cần phát triển sản phẩm ở quy mô sản xuất hàng hóa, đầu tư một cách hợp lý theo quy trình kỹ thuật và có chiến lược thị trường phù hợp, cung cấp nguồn thực phẩm sạch và bổ dưỡng cho thị trường.

Cùng với sự quan tâm của Nhà nước, người dân trồng cây thạch đen cần đảm bảo áp dụng đúng quy trình kỹ thuật sản xuất Thạch Đen để giữ vững chất lượng của sản phẩm, không lạm dụng các loại phân bón và thuốc bảo vệ thực vật nhằm phát huy lợi thế cạnh tranh là sản phẩm sạch vì sức khỏe người tiêu dùng. Sản phẩm phải có tem nhãn để tăng hiệu quả quảng bá, khẳng định thương hiệu sản phẩm với người tiêu dùng.

Việc chuyển đổi cây trồng sang cây thạch đã và đang góp phần phát triển kinh tế, giảm nghèo, nâng cao đời sống cho nhân dân. Để có thị trường tiêu thụ ổn định, giúp người dân yên tâm sản xuất, mở rộng diện tích trồng cây thạch đen, huyện mong muốn và kêu gọi nhà đầu tư, các doanh nghiệp hỗ trợ huyện quảng bá cây thạch đen, hỗ trợ sản xuất, chế biến sản phẩm thạch đen. Đặc biệt có thể xây dựng nhà máy chế biến sâu sản phẩm thạch đen trên địa bàn huyện.

Để cây thạch đen trở thành cây trồng hàng hóa có giá trị kinh tế cao, tỉnh cần chú trọng đến công tác tuyên truyền cho các hộ sản xuất kinh doanh thạch về chất lượng sản phẩm và an toàn vệ sinh thực phẩm qua đó giúp nâng cao vị thế và uy tín của sản phẩm thạch đen “Thạch An”.

- Thông tin liên hệ:

Công ty TNHH Tuệ Anh Cao Bằng

Địa chỉ: Đường 3/10, Tổ 11, Phường Sông Bằng, Thành phố Cao Bằng, Tỉnh Cao Bằng, Việt Nam.

Điện thoại: 0912130226

2.2.4 Trúc sào Cao Bằng

Trúc sào là loại tre phổ biến được trồng nhiều tại tỉnh Cao Bằng với tổng diện tích trên 3.500 ha trúc. Các sản phẩm chiếu trúc Cao Bằng làm từ trúc sào luôn rất được ưa chuộng cả trong và ngoài nước, là một trong những nguồn hàng xuất khẩu quan trọng. Trong khi măng trúc sào còn được sử dụng làm thực phẩm.

Khai thác trên 150 ha mỗi năm, các huyện Thông Nông, Nguyên Bình, Bảo Lạc, Hòa An... là những địa phương trồng trúc sào chính của tỉnh Cao Bằng, trong đó vùng trồng trúc sào ở huyện Nguyên Bình với diện tích (2119 ha) chiếm trên 60% diện tích trúc sào của tỉnh đã hình thành vùng sản xuất hàng hóa có quy mô lớn, giá trị cao. Huyện phấn đấu nâng diện tích trúc sào toàn huyện lên trên 2.500 ha, duy trì diện tích khai thác trên 1.500 ha.

Hiện nay, tỉnh Cao Bằng đã áp dụng các phương pháp mới về kỹ thuật trồng, chăm sóc và cách khai thác trúc theo đúng quy trình, độ tuổi nhằm đảm bảo chất lượng trồng trúc sào.

Huyện Nguyên Bình có diện tích đất nông nghiệp trên 80.000 ha. Trên cơ sở đó, huyện đã xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế nông nghiệp hàng hóa, mục tiêu vào cây trúc sào. Huyện Nguyên Bình có giải pháp cụ thể và đề ra định hướng phát triển vùng nguyên liệu trúc, xác định là cây trồng mũi nhọn tại các hầu hết các xã trong huyện.

Huyện cũng mở ra các lớp tập huấn cho người dân về kỹ thuật trồng và chăm sóc cây trúc sào, áp dụng kỹ thuật mới để mở rộng diện tích cây trúc. Nhờ đó, nhiều vùng đất trống, những khu đồi bỏ hoang đã được trồng trúc sào.

Phát triển sản phẩm nông nghiệp đặc hữu, từng bước trúc sào ở huyện Nguyên Bình dần phát huy trở thành cây trồng tiềm năng thế mạnh của địa phương. Để phát triển cây trúc sào thành hàng hóa tập trung, huyện cũng khuyến khích người dân chuyển đổi cơ cấu cây trồng, có cơ chế hỗ trợ giống trúc, phát huy hiệu quả cao khi người dân có đủ quỹ đất đáp ứng điều kiện nhận hỗ trợ. Huyện sẽ tăng cường áp dụng khoa học kỹ thuật trong trồng trúc sào và thu hút

nhà đầu tư trong việc chế biến nguyên liệu trúc tại địa phương với các ưu đãi, chính sách hợp lý để phát triển sản xuất hàng hóa.

Để đảm bảo đầu ra được ổn định thì không thể thiếu việc liên kết đầu tư toàn diện từ quy hoạch, trồng cây, khai thác, chế biến, thị trường tiêu thụ sản phẩm giữa nhà nước, nhà doanh nghiệp, nhà nông, nhà khoa học. Những yếu tố này sẽ đưa cây trúc sào và các sản phẩm làm từ trúc sào tỉnh Cao Bằng vươn xa, không chỉ đáp ứng thị trường trong nước mà còn được đẩy mạnh xuất khẩu.

- *Thông tin liên hệ:*

Công ty TNHH một thành viên 688

Địa chỉ: Xóm Nà Gọn, Thị Trấn Nguyên Bình, Huyện Nguyên Bình, Tỉnh Cao Bằng, Việt Nam

Điện thoại: 0206 3857 740.

2.2.5 Nho hạ đen Cao Bằng

Việc phát triển, mở rộng thêm diện tích cây ăn quả đặc sản nhằm khai thác tốt hơn nữa tiềm năng, lợi thế du lịch đang được chú trọng tại tỉnh Cao Bằng. Trong khi nho hạ đen do thích hợp với khí hậu thời tiết nơi đây nên đang thu hút nhiều người dân trồng. Quả có màu đen khi chín, có độ ngọt cao. Đặc biệt quả nho không hạt nên được nhiều người tiêu dùng ưa thích.

Nho hạ đen rất sai quả, vào vụ thu hoạch cao điểm, năng suất nho hạ đen cao hơn các giống nho khác. Trồng cây nho hạ đen sau một năm sẽ cho quả. Giá bán trung bình khoảng 170.000 đồng/kg, năng suất đạt 8-10 tấn/ha/năm, doanh thu ước khoảng trên 1 tỷ đồng, lợi nhuận thu về khoảng hơn 300 triệu đồng/ha.

Ưu điểm của nho hạ đen sinh trưởng tốt, nhanh cho thu hoạch, theo đó cây nho hạ đen cho ra quả 2 vụ trong một năm vào thời điểm giữa năm và cuối năm, cho thu hoạch liên tục 15 năm. Trồng nho hạ đen đầu tư giống một lần, với hiệu quả kinh tế cao nên thị trường tiêu thụ sản phẩm được mở rộng sang nhiều địa phương, vùng kinh tế lớn của cả nước như Hà Nội, Lạng Sơn, Quảng Ninh, Thái Nguyên, Bắc Kạn...

Để vườn nho phát triển bền vững, nhiều đơn vị sản xuất đã đầu tư hệ thống nhà giàn có mái che, hệ thống tưới nước thông minh, bón phân tự động, quy trình trồng trọt đảm bảo chất lượng sản phẩm. Vì vậy áp dụng công nghệ cao trồng nho hạ đen đang được tỉnh đầu tư, với giá trị nho hạ đen khai thác theo mùa vụ, đây sẽ là tiềm năng lớn cho tỉnh phát triển loại hình du lịch sinh thái trải nghiệm gắn với vùng cây nho hạ đen, mở ra hướng đi mới cho phát triển kinh tế nông nghiệp.

Các nhà vườn với sự đầu tư có quy mô, ứng dụng các công nghệ tiên tiến vào sản xuất nho đã đem lại hiệu quả kinh tế, khẳng định được tầm quan trọng của việc ứng dụng khoa học công nghệ trong phát triển nông nghiệp sạch. Nho hạ đen hiện nay được trồng chủ yếu theo tiêu chuẩn VietGAP và đã đạt chứng nhận OCOP nên sức tiêu thụ khá cao. Thời gian tới, tỉnh Cao Bằng sẽ tiếp tục mở rộng diện tích vùng trồng nho hạ đen để đáp ứng ngày càng cao nhu cầu và thị hiếu của người tiêu dùng. Đồng thời trồng thử nghiệm một số giống nho mới để đa dạng các sản phẩm trên thị trường.

Việc đưa mô hình mới vào sản xuất, các mô hình cây trồng có giá trị kinh tế cao được thay thế cây trồng có giá trị thấp đồng thời áp dụng khoa học công nghệ trong sản xuất nông nghiệp, trong đó có sản xuất nho hạ đen đã mở ra hướng đi mới cho phát triển kinh tế nông nghiệp thông minh của tỉnh, góp phần từng bước chuyển dịch cơ cấu cây trồng, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội ở địa phương. Nhờ hiệu quả kinh tế cao, tiêu thụ nho hạ đen Cao Bằng ngày càng mở rộng thị trường bởi không chỉ là giống nho có nhiều ưu điểm vượt trội so với nho trồng bản địa ở trong nước mà còn là sản phẩm nông sản sạch được trồng theo chuẩn VietGap ngay tại địa phương, có nguồn gốc, xuất xứ rõ ràng, trong khi xu hướng người tiêu dùng hiện nay lựa chọn thực phẩm an toàn, có nguồn gốc tự nhiên, thân thiện với môi trường.

Nhờ tham gia vào những hội chợ, tuần lễ giới thiệu nông sản, nho hạ đen Cao Bằng cùng nhiều sản phẩm trái cây nhiệt đới mang đặc trưng của mỗi vùng miền như mận Mộc Châu; sầu riêng, bơ, măng cầu Đắc Nông; dưa lưới Lam

Sơn Thanh Hóa đưa Kim Hoàng Hậu... đã thu hút nhiều khách tham quan và được nhiều người biết đến hơn.

Trong bối cảnh nền kinh tế trong nước và thế giới năm 2023 và các năm tiếp theo dự báo có nhiều khó khăn, việc tham dự các phiên chợ, hội chợ là dịp để các doanh nghiệp Cao Bằng kết nối tiêu thụ nông sản, đặc sản của địa phương gắn với mùa vụ từng vùng theo chuỗi giá trị từ sản xuất đến tiêu thụ giữa các HTX, doanh nghiệp với siêu thị, cửa hàng thực phẩm tại các thành phố lớn trong cả nước, tạo sức lan tỏa mạnh mẽ trong cuộc vận động “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”. Từ đó giúp việc đẩy mạnh hoạt động quảng bá thương hiệu, tôn vinh sản phẩm nông sản, đặc sản vùng miền như nho hạ đen của tỉnh Cao Bằng có hiệu quả.

- Thông tin liên hệ:

Công ty cổ phần TNHH Hoàng Thành Cao Bằng.

Địa chỉ Pác Rao, Xã Đức Hồng, Huyện Trùng Khánh, Tỉnh Cao Bằng, Việt Nam.

Số điện thoại: 0947 322 037

2.2.6 Dầu hoi

Là giống cây trồng chủ lực, hàng năm, Việt Nam có chủ trương triển khai trồng mới, trồng thay thế các diện tích cây hoi đã già cỗi, kém năng suất tại các vùng trồng hoi trọng điểm. Tỉnh Cao Bằng có hướng đi bền vững cho cây hoi nhờ chính sách hỗ trợ đầu tư thâm canh diện tích trồng hoi hiện có. Các huyện trong tỉnh cũng bố trí hỗ trợ người dân cây giống, phân bón để tiếp tục mở rộng diện tích trồng hoi.

Cây hoi là sản phẩm đặc trưng của tỉnh Cao Bằng mang lại giá trị kinh tế cao khi giá hoi xuất khẩu của Việt Nam thường lớn hơn ở các nước khác, chẳng hạn như Trung Quốc. Đó là do Việt Nam sản xuất chất lượng cao nhất trên thị trường toàn cầu. Đặc biệt, hoa hoi Việt Nam trồng ở Cao Bằng được ví “quý như vàng”. Vì vậy, các nhà xuất khẩu hoi của Việt Nam thường báo giá cao hơn so

với Trung Quốc và các nước khác. Việt Nam có lợi thế cạnh tranh so với Trung Quốc và Ấn Độ trong sản xuất hoa hồi do có thổ nhưỡng và môi trường tốt nhất cho cây hồi phát triển.

Cây hồi được phát triển tại các huyện Thạch An, Trùng Khánh, Bảo Lạc, Bảo Lâm... với tổng diện tích hơn 5000 ha, trong đó riêng tại huyện Bảo Lạc có trên 500 hộ trồng với diện tích hơn 1.000 ha, thu hơn 32 tỷ đồng.

Được xác định là cây thế mạnh của địa phương, phù hợp với điều kiện thổ nhưỡng, cho hiệu quả kinh tế cao, nguồn tiêu thụ cao, cây hồi không chỉ làm giàu cho người dân tỉnh Cao Bằng mà còn tạo nguồn giống có chất lượng cho toàn tỉnh, giúp nhiều người phát triển kinh tế từ cây trồng chủ lực của địa phương.

Hoa hồi là nguyên liệu quan trọng trong ngành mỹ phẩm và dược phẩm. Và với đặc thù riêng, huyện Bảo Lạc trồng hồi thu hoạch lá để chưng cất lấy tinh dầu, trong đó sản phẩm dầu hồi của Cơ sở sản xuất kinh doanh dầu hồi Tân Dầu Quầy đã được cấp OCOP 3 sao.

Cơ sở sản xuất kinh doanh dầu hồi Tân Dầu Quầy từ năm 2017, trồng 7 ha hồi, chưng cất được 540 lít tinh dầu, thu nhập trên 297 triệu đồng/năm; năm 2018 trồng thêm 2 ha hồi, chưng cất được 660 lít tinh dầu, thu nhập trên 363 triệu đồng/năm; năm 2019 trồng thêm 3.000 cây quế, 4.000 cây hồi, chưng cất được 700 lít tinh dầu hồi, tổng thu nhập 400 triệu đồng/năm...

Từ năm 2020 đến nay, chưng cất tinh dầu hồi cho thu nhập 600 triệu đồng/năm. Ngoài trồng cây nông, lâm nghiệp, gia đình nuôi bò, lợn, bán hàng tạp hóa thu nhập hơn 100 triệu đồng/năm.

Thu nhập từ tinh dầu hồi cho Cơ sở sản xuất kinh doanh dầu hồi Tân Dầu Quầy vào khoảng mấy trăm triệu đồng/năm. Nhận thấy hiệu quả kinh tế cao từ trồng cây hồi và chưng cất tinh dầu hồi, cơ sở kinh doanh đã tích cực vận động, hướng dẫn người dân trong xóm Phiêng Pén chuyển đổi cơ cấu cây trồng để vươn lên thoát nghèo. Chứng nhận OCOP đã nâng cao giá trị cho sản phẩm dầu

hội của cơ sở kinh doanh. Cơ sở này tiếp tục nâng cao chất lượng sản phẩm tinh dầu, mở rộng thị trường tiêu thụ.

**Bảng 1: DANH SÁCH CÁC SẢN PHẨM OCOP TỈNH CAO BẰNG
(phân theo huyện)**

I	Thành phố Cao Bằng	Chủ thể	Địa chỉ	Xếp hạng sao	Năm được công nhận	Số điện thoại liên hệ	Quy mô, sản lượng
1	Lạp Sườn (nâng hạng)	Hợp tác xã Tâm Hòa	124 Vườn Cam, phường Hợp Giang, thành phố Cao Bằng	4 sao	2022	0912 188065	6.000 kg
2	Thịt xông khói (nâng hạng)		Hợp tác xã Tâm Hòa	4 sao	2022		5.000 kg
3	Nấm hương Việt Trúc Mai	Hộ kinh doanh Phạm Thị Ngợi	Xóm Hồng Quang 2, xã Hưng Đạo, thành phố Cao Bằng	4 sao	2022	0945 322828	100.000 kg
4	Nho hạ đen nho sạch Cao Bằng	Công ty CP Đầu tư và Phát triển Công nghệ xanh CAB	Xóm Đà Quận, xã Hưng Đạo, thành phố Cao Bằng	3 sao	2022	0913 279052	7.200 kg
5	Miến dong Lyli	Doanh nghiệp tư nhân hoa lyli	Tổ 2, phường Ngọc Xuân, thành phố Cao Bằng	3 sao	2022	0913 279052	22.000 kg
6	Bún cấm Cao Tuyền	Công ty TNHH Cao Tuyền	Xóm Hồng Quang 2, Hưng Đạo, thành phố Cao Bằng	3 sao	2022	0395 409402	25.000 kg
7	Bún ngô Cao Tuyền			3 sao	2022		25.000 kg
8	Bún gạo lứt Cao Tuyền			3 sao	2022		25.000 kg
9	Bún trắng Cao Tuyền			3 sao	2022		25.000 kg
10	Bún đen Cao Tuyền			3 sao	2022		25.000 kg
11	Bún đậu biếc Cao Tuyền			3 sao	2022		25.000 kg
12	Bún chùm ngây Cao Tuyền			3 sao	2022		25.000 kg
13	Bánh khảo Sơn Tòng	Hộ kinh doanh Nông Thị Tòng	Tổ 12, phường Sông Hiến, thành phố Cao Bằng	3 sao	2022	0397 077729	50.000 hộp
14	Thạch Đen Cao Bằng	Công ty TNHH sản xuất và thương mại Phan Hoàng	Tổ 09, phường Ngọc Xuân, thành phố Cao Bằng	3 sao	2022	0919 956255	20.000 hộp
15	Bánh Gai Cao Bằng			3 sao	2022		35.000 cái
16	Thịt hun khói Cao Bằng			3 sao	2022		6.000 kg
17	Lạp Sườn Cao Bằng			3 sao	2022		4.000 kg
18	Bánh chưng Cao Bằng			3 sao	2021		3.000 cái
19	Miến Dong Cao Bằng			3 sao	2021		7.000 kg
20	Nấm hương Cao Bằng	Hợp tác xã nông nghiệp Yên Công ĐT:	Xóm Hồng Quang 2, xã Hưng Đạo, thành phố	3 sao	2021	0966 085384	5.000 kg

		0966.085.384 chị Yên	Cao Bằng				
21	Rượu ngô nguyên chất CAOBANG	Hợp tác xã nông nghiệp sạch Cao Bằng. Anh Tuấn: 0985.933.188	Tổ 04, phường Hòa Chung, thành phố Cao Bằng	3 sao	2021	0985 933188	144.000 lit
22	Bún gạo Cao Bằng	Hợp tác xã nông nghiệp Ba sạch Hưng Đạo A Thứ: 0916.968.307	Xóm Ngọc Quyết, xã Hưng Đạo, thành phố Cao Bằng	3 sao	2021	0916 968307	30.000 kg
23	Gạo nếp Pỳ Pát Cao Bằng			3 sao	2021		20.000 kg
24	Bún Cắm Cao Bằng			3 sao	2021		30.000 kg
25	Bún gạo lứt huyết rồng			3 sao	2021		30.000 kg
26	Bún khô Cao Bằng			3 sao	2021		30.000 kg
27	Bún ngô Cao Bằng			3 sao	2021		30.000 kg
28	Hạt Dẻ Trùng Khánh	Công ty cổ phần phát triển xây dựng Cao Bằng	Tổ 7, Phường Sông Bằng, thành phố Cao Bằng	3 sao	2020		
29	Gạo Nếp Ong			3 sao	2020		
30	Trà Giảo Cổ Lam	Trung tâm Ứng dụng tiến bộ Khoa học và Công nghệ	Tổ 5, phường Sông Hiến, thành phố Cao Bằng	3 sao	2020		
31	Dâu tây VietGAP	Hợp tác xã Nông nghiệp Trường Anh. ĐT: 0916.899.495	Thôn Đà Quận, xã Hưng Đạo, thành phố Cao Bằng, Cao Bằng	3 sao	2020	0916 899495	10.000 kg
32	Dầu Sả Ja Va	Công ty TNHH Trường Thọ Cao Bằng. Chị Lan: 0919.110.989	Tổ 9, phường Sông Hiến, thành phố Cao Bằng	3 sao	2020	0912 036974	6.000 lọ
II Huyện Bảo Lạc							
1	Trà cao chiết Hà Thủ Ô Đỏ	Công ty TNHH HATODO	Tổ 7, thị trấn Bảo Lạc, huyện Bảo Lạc	3 sao	2022	0948178638	1.000 (lọ)
2	Trà cao chiết Khoai Sâm Hoàng Sín Cồ			3 sao	2022		451 (lọ)
3	Chả ốc ống nứa Minh Thuận	Hợp tác xã Nông nghiệp bền vững	Thôn Bán Khieu, xã Sơn Lộ, huyện Bảo Lạc	3 sao	2022	0914530574	2.500 (gói)
4	Trà cao Xóm Đeng Phương Anh	Hợp tác xã Thương mại - Dịch vụ - Nông nghiệp Phương Anh a Thắng: 0966958558	Xóm Thua Tổng, xã Xuân Trường, huyện Bảo Lạc	3 sao	2021	0915159195	500 (lọ)
5	Trà cao Khổ qua rừng Phương Anh			3 sao	2021		200 (lọ)
6	Tinh dầu nguyên chất Phắc Chặc			3 sao	2021		1.000 (lọ)
7	Gạo Nếp Hương Bảo Lạc	Doanh nghiệp tư nhân 668 Bảo Lâm. a Tuyền: 0948.178.638	Khu 2, thị trấn Bảo Lạc, huyện Bảo Lạc	3 sao	2020	0948178638	165 (ha), sản lượng 6,5 tấn/năm

III	Huyện Bảo Lâm						
1	Rượu mằm sông Gâm	Hộ kinh doanh Triệu Văn Truyền	Xóm Lạng Cá, thị trấn Pác Miầu, huyện Bảo Lâm	3 sao	2022	0888.183.88 5	10.000 lít/năm
2	Dầu Hời	Cơ sở sản xuất kinh doanh dầu hời Tấn Dầu Quầy. A Quầy: 0392.178.463	Thôn Phiêng Pên, xã Lý Bôn, huyện Bảo Lâm	3 sao	2020	0392.178.46 3	750 lít/năm
IV	Huyện Nguyên Bình						
1	Miến dong Trung Hiếu	Hợp tác xã Dong riêng Trung Hiếu	Xóm Phia Đén, xã Thành Công, huyện Nguyên Bình	3 sao	2022	0372.934.34 5	10 tấn/năm
2	Miến dong Minh Đào	Cơ sở sản xuất miến dong Minh Đào	Xóm Pù Vài, xã Thành Công, huyện Nguyên Bình	3 sao	2022	0975.030.38 7	15 tấn/năm
3	Miến dong Khánh hoa	Hộ kinh doanh Khoảng Khánh Hoa	Xóm Cốc Bó, thị trấn Nguyên Bình, huyện Nguyên Bình	3 sao	2022	0984.135.17 4	10 tấn/năm
4	Mật ong Đoàn Linh	Hộ kinh doanh Ma Thị Kim Oanh	Xóm Giang Sơn, xã Minh Tâm, huyện Nguyên Bình	3 sao	2022	837.908.688	2.000 lít/năm
5	Chiếu Trúc	Công ty TNHH một thành viên 688 A Quyền: 0945.686.688	Xóm Nà Gọn, thị trấn Nguyên Bình, huyện Nguyên Bình	4 sao	2021	0945.686.68 8	4.000 chiếc/năm
6	Chiếu Trúc hoạt hóa			4 sao	2021		4.000 chiếc/năm
7	Thanh long ruột trắng An Phú	Hợp tác xã An Phú	Xóm Đồng tâm, xã Vũ Minh, huyện Nguyên Bình	3 sao	2021	0986.821.16 1	125 tấn.năm
8	Thanh long ruột đỏ An Phú			3 sao	2021		100 tấn.năm
9	Hồng Trà A1	Công ty TNHH Kolia Cao Bằng Chi Hoa: 0982.825.668	Thôn Phia Đén, xã Thành Công, huyện Nguyên Bình	3 sao	2020	0982.825.66 8	500kg/năm
10	Lục Trà A1			3 sao	2020		500kg/năm
11	Miến Dong Tân Việt Á	Hợp tác xã Nông sản Tân Việt Á A. Hiếu: 0982.530.226	xã Minh Tâm, huyện Nguyên Bình	3 sao	2020	0982.530.22 6	20 tấn/năm
V	Huyện Hoà An						
1	Rượu ngô Đại Hoàng	Công ty TNHH Đại Hoàng Cao Bằng	Xóm Hạnh Phúc, xã Hoàng Tung, huyện Hoà An	4 sao	2022	0865 795 885	10.000 - 60.000 lít/năm
2	Rượu ngô Đại Hoàng Long Phụng			4 sao	2022		10.000 - 60.000 lít/năm

3	Rượu ngô Đại Hoàng Tiên Tửu			4 sao	2022		10.000 - 60.000 lít/năm
4	Mật ong rừng tự nhiên xã Hoàng Tung	Tổ Hợp tác sản xuất mật ong rừng tự nhiên xã Hoàng Tung	Xóm Bến Đò, xã Hoàng Tung, huyện Hòa An	3 sao	2022	0355 900 203	3000 lít/năm
5	Trà xanh Tài Hồ Sìn	Hộ kinh doanh Nguyễn Thị Bích Hạnh	Xóm Nà Roác 2, xã Bạch Đằng, huyện Hoà An	3 sao	2022	0972 439 155	4 - 4,5 tấn/năm (chè khô)
6	Gạo Nhật Cao Bằng	Công ty TNHH một thành viên Nông nghiệp Hòa An	Số nhà 146, phố Hoàng Bó, thị trấn Nước Hai, huyện Hòa An	3 sao	2021	0912 855 389	45 tấn/năm
7	Cơm cháy Huy Hoàng	Hộ kinh doanh: Nguyễn Thị Thùy	Phố A, thị trấn Nước Hai, huyện Hòa An	3 sao	2021	0859 118 666	6.000 gói/năm (gói 200g)
8	Bún Cắm Cô Luyến	Hộ kinh doanh: Nông Thị Minh Luyến	Xóm Nà Rì, xã Nam Tuấn, huyện Hòa An	3 sao	2021	0967 586 140	30 tấn/năm
9	Bún khô Cô Luyến	chị Luyến: 0967.586.140		3 sao	2021	0967 586 140	25 tấn/năm
10	Rượu gạo Nhật Cao Bằng	Hộ kinh doanh: Bế Đức Tài	Xóm 1 Bế Triều, thị trấn Nước Hai, Hòa An	3 sao	2020	0914 928 666	8.000 - 10.000 lít/năm
VI Huyện Hà Quảng							
1	Lạp sườn Lợn đen	Hợp tác xã Đường Long	Xóm Khuổi Pàng, thị trấn Xuân Hòa, huyện Hà Quảng	3 sao	2022	0848701696	1 tấn/năm
2	Lạc đồ Lục Khu			3 sao	2022		1,5 tấn/năm
3	Lạc đồ bản địa	Hợp tác xã Giang Lam	Tổ 2, thị trấn Thông Nông, huyện Hà Quảng	3 sao	2022	0943099388	10 tấn/năm
4	Mế Farmstay	Hộ kinh doanh: Triệu Thị Trâm	Xóm Nà Mạ, xã Trường Hà, huyện Hà Quảng	3 sao	2021	0948981391	4.500-5000 lượt/năm
5	Rượu Ngô Cải Viên	Hợp tác xã Cải Viên	Xóm Nặm Niệc, xã Cải Viên, huyện Hà Quảng	3 sao	2021	0977381991	5.000 lít/năm
6	Rượu Ngô Đình Đông	Hộ kinh doanh: Đình Văn Đông	Thôn Thanh Chung, xã Thanh Long, huyện Hà Quảng	3 sao	2020	0988868999	30.000 lít

7	Khẩu Sli Nà Giàng	Hợp tác xã Khẩu Sli thương mại dịch vụ Nà Giàng	Xã Ngọc Đào, huyện Hà Quảng	3 sao	2020	0329493993	10.000 thùng/năm
VII Thạch An							
1	Lạp Sườn Tân Dân	Hộ kinh doanh Nông Tuấn Sơn	Tổ 2, thị trấn Đông Khê, huyện Thạch An	3 sao	2022	0979199193	11 tấn/năm
2	Thạch đen Nông Hoa	Hộ kinh doanh Nông Thị Hoa	Xóm Nà Luông, thị trấn Đông Khê, huyện Thạch An	3 sao	2022	0917816536	30 tấn/năm
3	Thạch đen Đình Tuyên	Hộ kinh doanh Đình Thị Kim Tuyên	Khu I, thị trấn Đông Khê, huyện Thạch An	3 sao	2022	0943388188	Xưởng làm thạch 110m2; Kho đựng lá thạch 150m2; sl 65 tấn/ năm
4	Thạch đen Thu Hường	Hộ kinh doanh Nguyễn Thị Thu Hường	Xóm Tục Ngã, xã Đức Xuân, huyện Thạch An	3 sao	2022	0338805993	60 tấn/năm
5	Bí Thơm Thuận Phong	Hợp tác xã Thuận Phong a Hoàng: 0862.646.889	Thôn Phắc Sliển, xã Vân Trình, huyện Thạch An	3 sao	2021	0862646889	10ha, 12 tấn
6	Rượu Khau Nàng	Hộ kinh doanh: Lô Thị Đường	Thôn Nà Kê, xã Minh Khai, huyện Thạch An	3 sao	2021	0886968967	600m2 nhà xưởng; 150.0 00 lít/ năm
7	Thạch Đen Lê Thùy	Hộ kinh doanh: Nông Thị Lệ Thùy chị Thủy: 0974.998.501	Thôn Pò Điều, thị trấn Đông Khê, huyện Thạch An	3 sao	2020	0974998501	Xưởng làm thạch 120m2; Kho đựng lá thạch 200m2; sl 72 tấn/năm
8	Nước cốt Chanh leo	Hợp tác xã Vân An	Thôn Bản Và, xã Lê Lai, huyện Thạch An	3 sao	2020		11ha/330 tấn
9	Thạch Đen Hằng Hoàng	Hộ kinh doanh: Trần Thị Hằng	Thôn Nà Cốc, xã Lê Lai, huyện Thạch An	3 sao	2020		3 tấn/năm
VII I Huyện Hạ Lang							
1	Bún khô Long Thủy	Hộ kinh doanh Phương Văn Long	Phố Hạ Lang, thị trấn Thanh Nhật, huyện Hạ Lang	3 sao	2022	0986968215	12.000 kg/năm

2	Rượu Ngô CP 999	Hợp tác xã Tuần Tú a Nguyên: 0916.902.686	Thôn Sang Chia, xã Vĩnh Quý, huyện Hạ Lang	3 sao	2020	0868898618	25.000 lít/năm
3	Bánh nướng Thu Điệp	Hộ kinh doanh: Ngô Kim Khánh	Thị trấn Thanh Nhật, huyện Hạ Lang	3 sao	2020	0986722984	20.000 cái/năm
IX Huyện Quảng Hoà							
1	Dưa chuột Quảng Hưng	Hợp tác xã nông nghiệp sạch Quảng Hưng	Xóm Đầu Cầu 1, xã Quảng Hưng, huyện Quảng Hòa	3 sao	2022	0849995686; 0983185105	4,9 ha, sản lượng 147 tấn
2	Bún gạo trắng Hương Quê	Hộ kinh doanh Đinh Thị Hạn	Tổ 4, thị trấn Hòa Thuận, huyện Quảng Hòa	3 sao	2022	0835145686	15 tấn/năm
3	Thạch Mác Púp	Hộ kinh doanh: Hoàng Tuấn Anh	Xóm Pắc Cam, thị trấn Quảng Uyên, huyện Quảng Hòa	3 sao	2021	0378364091	2.500 tấn/năm
4	Dao Nông Sơn Phúc Sen	Hộ kinh doanh: Nông Văn Sơn A. Sơn: 0973535983	Xóm Phia Chang, xã Phúc Sen, huyện Quảng Hòa	3 sao	2021	0973535983	5.500 cái/năm
5	Chè Đoòng Pán	Hợp tác xã Chè Đoòng Pán	Xóm Đoòng Pán, xã Độc Lập, huyện Quảng Hòa	3 sao	2021	0965870788	4 tấn/năm
6	Rau Cải Bao	Hợp tác xã sản xuất rau an toàn Bắc Hồng	Xóm Bắc Hồng 1, xã Bế Văn Đàn, huyện Quảng Hòa	3 sao	2021	0376155255	2,5 tấn/năm
7	Rau Cải xanh			3 sao	2021		1 tấn/năm
8	Ồi Quảng Hưng	Hợp tác xã Nông nghiệp sạch Quảng Hưng	Xóm Đầu Cầu 1, xã Quảng Hưng, huyện Quảng Hòa	3 sao	2021	0983185105	24 tấn/năm
9	Củ cải khô	Hộ kinh doanh: Lương Thị Bầu	Xóm Pắc Răng, xã Phúc Sen, huyện Quảng Hòa	3 sao	2021	0386609393	3 tấn/năm
10	Dao Minh Tuấn Phúc Sen	Hợp tác xã Minh Tuấn	Thôn Phja Chang, xã phúc Sen, huyện Quảng Hòa	3 sao	2020		
11	Đường phen Bó Tờ	HTX sản xuất đường phen chế biến rượu mía Bó Tờ	Thôn Bó Tờ, thị trấn Hòa Thuận, huyện Quảng Hòa	3 sao	2020	0919528266	180 tấn

X	Huyện Trùng Khánh						
1	Bánh khảo Cô Hải	Hộ kinh Doanh Triệu Thị Lựu	Phố Thông Huê, xã Đoài Dương, huyện Trùng Khánh	3 sao	2022	0971013389	2 tấn/năm
2	Lan's Homestay (nâng hạng)	Công ty TNHH Du lịch Quốc tế Thác Bản Giốc chị Lan: 0969.653.853	Xóm Bản Giốc, xã Đàm Thủy, huyện Trùng Khánh	4 sao	2021	0969653853	
3	Yến Nhi - Bản Giốc Homestay	Hộ kinh doanh: Triệu Ích Sỹ	Xóm Bản Gun - Khuổi Ky, xã Đàm Thủy, huyện Trùng Khánh	3 sao	2021	0942241760	14 phòng
5	Tương Mọc Càng	Hộ kinh doanh: Hoàng Thị Phụng	Xóm Thông Huê, xã Đoài Dương, huyện Trùng Khánh	3 sao	2021	0353763866	2,5 tấn
4	Nho đen	Công ty Cổ phần Hoàng Thành Cao Bằng	Xã Đức Hồng, huyện Trùng khánh	3 sao	2020	0947322037	Diện tích: 3 ha, sản lượng 12 tấn/ha

III. ĐỊA CHỈ HỮU ÍCH

Với diện tích gần 100 m², nhà trưng bày tại tổ 5, phường Sông Hiến, thành phố Cao Bằng, trưng bày, giới thiệu các sản phẩm tươi sống từ thịt, cá, rau, trái cây tươi, các mặt hàng thực phẩm chức năng, các sản phẩm chế biến thủ công, chế biến công nghiệp, sản phẩm OCOP của Cao Bằng. Đây là sản phẩm có xuất xứ, nguồn gốc, nhãn hiệu hàng hóa đạt tiêu chuẩn VietGAP, sản phẩm OCOP của đoàn viên, thanh niên, các tổ hợp tác, hợp tác xã, trang trại trên địa bàn tỉnh. Nhà trưng bày là địa chỉ tin cậy cho người tiêu dùng; hỗ trợ tuyên truyền, quảng bá, xây dựng hình ảnh, thương hiệu, đẩy mạnh tiêu thụ, thúc đẩy phát triển sản xuất nông nghiệp Cao Bằng.

- Một số trang web giới thiệu sản phẩm đặc sản, OCOP Cao Bằng
- + http://caobangtrade.vn/mua-sam/?sort_by=newest
- + <https://ocopcaobang.com/trang-chu/>